

בָּרוּךְ פָּרִזְנֶזֶת בָּרוּךְ רֹאשֵׁל נֶזֶת

דער פאָסַיְסַטְשָׁנֶר אָרט, צו דורך לאָגָעַן זֶה
אָזֶן נְטוּפָן דֵי יְהִוָּשָׁע רְטוּנָהָן שְׁחִיטָה
וּשְׁחָטָה אֲדוֹרְבָּנָהָוּתָהָן פְּאָנָמָעָהָן אָזֶן פְּמָצָה
וּרְאָזְנוּתָהָן אַהֲרֹןְשָׁאָר - שְׁטָעָקָעָלָה, זֶה זֶה
רוֹזָשָׁאָר נְוָאָ שְׁטָעָקָטָהָן טְהָרָהָן בְּטָהָלָהָן
אלְעָן אָוּסָצְעָנָהָן אַזְיָעָם....

די לְשָׁפָרְהָגָן הָאָטָם עַמְּ אָוּרָהָאִי נְיִשְׁטָאָה
די בעַבָּעָ - אַגְּלָגָן אַזְיָעָם עַקְוּסְטָהָרָהָט נְיִשְׁטָאָה
די עַפְּגָנִים אָוּרָהָהָן דֵי עַרְתָּמָעָר מְזֻזָּעָן עַמְּ הָאָהָן
אַפְּרוּסָטָהָיִישָׁעָן בְּיוֹ די עַמְּדָעָקָטָם דֵי סְמִינָה
די מְאָשָׁעָן, חַדְרָפָאָר טְרִיוּבָעָן וּרְאָוּנָמָד דֵי
הָאנָגָן מִיטָּהָן זְוִיעָהָן אַזְיָעָהָן לְאַקְשָׁלָעָה
בְּלִיהָעָן מִיטָּהָן אַזְיָעָהָן מִשְׁוֹנָהָהָן דְּרִיגָּעָהָן גִּיבְּקָשָׁוּה
בָּוּ וּלְלָעָה

ונגען מומלען, — נאר ס'זחערן במעט איזו קאָפֶר בענפֿעַס צוֹווּיגַען בעבּעַטְעַן די אַלְטָעַ פָּאַרְאַמְּעַן, טַאַרְבְּעַר פָּוּן פְּרִיחַוְאַטְמָר אַיְנִיכְזַּאֲטָמוֹן צַוְּקָאָהּ, בְּיַשְׁקִוְתְּן כְּבִישְׁתְּ קְוִיּוֹן מְשֻׁהָה אֵין בָּרְטַן פָּוּן פָּאַלְוִיטְרִישְׁוֹרְן, הַשְׁבָּעָה אוֹרוֹת דַּי מַאֲסָעָן, וְעוֹלְכָעַ פְּהַלְעָעָן דָּא נְיִשְׁתָּעַן, מַאֲנְכְּאַפְּאָל, עַמְּמָטוֹדָם אָזְן אַנְדְּשָׁעַן מַאֲחָדָהּ, גַּנְפְּרַדוֹרְגָּעָן אָזְן בַּיּוֹן דַּעַר אַזְבְּעַתְרְזְבּוֹרְגָּן, וְאָזְםָן קְיוֹן גַּאנְטִיסְטְּמִינְטִים אָזְן הַאַלְעָטָעָן זַיְךְ נַאֲךְ אַלְעַז בַּיּוֹן אָאָ פָּאַרְקְּוּמָעָן, בְּלִוְיָטְטָן שָׂוִוָּן חַרְבָּיְזָר מַמְּוִילָאָן עַרְפָּהָן, וּוֹלוֹל סְזָעָנָן פְּצָחָהָן בַּילְכְּשָׁרָעָן פָּוּן אַטְמָאַפְּבָּאָרָעָן אַגְּנִיסְטְּמִינְטִים. גַּעַן אָזְן אַטְמָאַפְּבָּאָרָעָן בְּעַפְּנִים עַזְּבָּעָן אַזְּאָזְמָן אַטְמָאַפְּבָּאָרָעָן דַּעַרְבְּעַר הַאַטְמָהָמָן גַּעַן גַּעַמְוֹת גַּעַפְּנִים עַזְּבָּעָן אַזְּאָזְמָן אַטְמָאַפְּבָּאָרָעָן, וְאָסָם וְאָלְפָן אַיְוֹן דַּוְּתָּן זַיְן נְטוּנְגָּעָטָן דַּרְיעָטָמָן תַּעַנְעָן וְחוֹעָן, בְּרוֹ דַי בְּרוֹעָעָן מַאֲסָעָן וְאַלְעָן עַס דַּעַשְׁבִּירְגָּעָן אָזְן אַזְּלָעָטָן שַׁעַנְטָעָן דַי פִּיהָרְדָּמָן וְוַעֲדָתִים, וּוֹלוֹל סְגִינְעָר קָעָן נְיִשְׁתָּעַן בְּעַשְׁוְלְדִּינְעָן אָזְן אַנְטָבָּהָן, צַמְחוֹת אָזְן נְלִיחְמָעָן, אָזְן אַיְוֹן דַּעַרְבְּגָּעָר זַיְתָּמָן צַעַלְעָטָן זַיְךְ פָּאָר וּדְרָעָן, מַלְאָקָות אָזְנוֹן נְיִשְׁתָּעַן וְאָלְמָן פָּאָר דַּעַרְבְּגָּעָר וְוּלְטָלָהָן אָזְנוֹן פָּעַרְעָנְטְּפָרְגָּעָן גַּעַן אָזְן מַקְלָאָפְּטָמָן אָפְּ אַזְּרָקְעַשְׁן עַנְרָעְקִישְׁעַשְׁן סְמָטָהָן הַמְּמָאָנוֹן אָזְן רַעַפְּאַרְמוֹן.

מִזְרָחַ פְּתַחְלָעַ שָׂוִוֵּן דָּעַם קְלָפֶן, מַזְרַעַ וְוַיּוֹמָעַ פְּלָרָעַ
אֲלָעַ שְׁלָעַגְעַר גָּאָל נִישָׁתַן, וּוֹעֵר פָּאוֹזְדָעַ רְלָעַגְעַר.
סָאוֹזְאַעַטְמַעַן אַלְמַיְאַמְּנוֹן, אַזְרַעַדְרַעַר מְנַיְּנַעַן
שְׁלַעַגְעַטְמַעַן אַיְזָן בְּוּלָעַן אַיְזָן קְאַגְּצַעְנְטַרְמַיטַן אַזְן אַיְזָן קְרוֹוָן,
עַרְעַצְעַטְמַעַן אַזְן דִּי חַילְקַרְמַחוֹתַן, וּוֹאָסְמַלְעַטְמַעַן זַיְדַן אַמְּטַלְעַטְמַעַן
לְעַטְמַעַן, חַבְּפַעַן & שְׁרַבְכַּתְמַעַן צַוְּנַעַן צַוְּנַעַן צַוְּנַעַן צַוְּנַעַן
לְעַטְמַעַן, נִישָׁתַן צַוְּנַעַן צַוְּנַעַן צַוְּנַעַן צַוְּנַעַן צַוְּנַעַן צַוְּנַעַן
עַמְּנַעַן, אַוְוָקְעַטְמַעַן פְּלַעַגְעַטְמַעַן בְּעַטְמַעַן אַזְנַעַן דִּזְעַטְמַעַן סְרִיםְעַן
אַיְהַמְּן דִּעְבַּעַטְמַעַן. אַבְּנַעַר וּוֹאָזְנַעַן דִּשְׁרַעַם פְּתַחְמַעַן דְּאַזְעַעַן
קְרַיוֹ ?
דִּי בְּעַטְעַ- פְּאַרְמַטְיַן אַיְזָן פְּתַחְנַעַן דְּשַׁעַלְעַלְאַהֲוַת אַפְּיַן
לְאַנְדַּר צַעַלְעַלְאַהֲוַת אַזְנַעַן זַיְדַן גְּוַשְׁטַמְעַטְמַעַן, אַזְנַעַן זַיְדַן
עַמְּנַעַן צַעַלְעַלְאַהֲוַת אַזְנַעַן אַזְנַעַן פְּאַרְמַטְמַעַן, אַזְנַעַן זַיְדַן
מְשַׁמְּנַעַן שְׁלַעַגְעַלְאַהֲוַת אַזְנַעַן, שְׁלַעַגְעַלְאַהֲוַת אַזְנַעַן
עַדְשַׁיְעַן אַזְבַּחְבַּיְמַן, פְּתַחְנַעַן עַזְוַעַן יְנַטְמַעַן עַמְּנַעַן סְרִיםְעַן
שְׁלַעַגְעַלְאַהֲוַת אַזְנַעַן, שְׁלַעַגְעַלְאַהֲוַת אַזְנַעַן, שְׁלַעַגְעַלְאַהֲוַת אַזְנַעַן

**וּרְיָ אֶזְזֵל רַיִיטְשָׁלָבֶד רַעֲגִירֶט
אוֹרִית דָּעַם פְּרָאַנְצּוֹיזִישְׁ-סָאוּרִיעַטִּישְׁעַד אַפְמָאָר**

מִיד הָאָבָעַן שָׂוִין נִישְׁתָּאֵין מִיְמֹרְקָט רַעֲם
הַזְּנוּלָה צְוֹוְעָדָן דַּי מַעֲשִׂים פָּוּנָה דַּר עַגְדָּעִיז אָוּן פָּוּנָה
דַּר דַּר סָגְנָא צְוָעָד, אָוּ בָּעָה דַּי שְׁרַטְשָׁע אַרְבָּוּיט בְּרוֹטָאָל,
סָגְנָא צְוָעָד, אָוּ בָּעָה דַּי לְעַצְמָעָן דַּי וְעַלְפָעָנָן
מִוּשָׁעָם כִּימָט אָוּ נְעוּזְפָעָר אַינְטָלְעַנְגָּוּשָׁר סְוֶפְּטָעָל-
רַעֲנָן, אָוּנְטָעָר אָנְיְחָלָעָר מַאֲסָקָעָפָן פָּוּנָה סָאְצִיאָלָעָל
קָוְדָם, קָוְדָם, אָוּנְטָעָר אָנְיְחָלָעָר מַאֲסָקָעָפָן פָּוּנָה סָאְצִיאָלָעָל
דִּינָּת, דִּינָּת, לְעַלְעָרָבָן אָוּנְטָעָר אָנְיְחָלָעָר מַאֲסָקָעָפָן.
דַּעֲר, דַּעֲר, שְׁלָאָגָאנְט דַּרְגְּנִיעָרָם אַיְן דַּי נְאָסָעָן
פָּלָאָס, בְּרָכְטָבָן שְׁוּבְּפָעָן, שְׁלִיוּדָרָט אַזְוּוּם סְמָחוּרָטָעָן פָּוּנָה דַּי
אָוּנְטָעָר אַזְמָטָעָן, פְּהָאָהָרָת שָׁוָּאת אַרְזִיכָּזָעָרָפָעָן פָּוּנָה
אַיְחָרָעָל אַזְמָטָעָן, אַוְתְּחָמָעָן בְּיוּ זְוִי אָשְׁפִּיקָעָל בְּרוּוּת,
אַמְּבָאָל אַזְמָטָעָן אָוּרְזָטְרָבוּפָעָן אָוּ פָּוּנָה שְׁמָעָט אָהָן דַּעֲרָשָׁה—
אַתְּהָלָע בְּאַרְבָּאוּרְיָהָטָע מִיְּתָלָעָן זְנוּעָן פָּאָר אַיְחָר נְיִשְׁמָעָן
אָזָן שְׁוֹאָרָה, פְּרִי עֲגָן צָו מְאָסָעָן דָּעַם יְווֹדָעָן אָוּן דַּרְעָה
שְׁאָתְחָקָעָן זְוִין עַפְתְּרָנִיָּה אָהָן וְזִידְרָוְשָׁטָאָפָד—פָּהָח אָזָן
לְפָגָעָן — קָאָמָּה.

— אָם אַנְבֶּשֶׁתָּן אַמּוֹרִיקָא

האנדרטת לשביר א.ז. האנדצע

**א נייע פערארדנונג ווועגן הער פלייכט
צוי פיהרען האנדעלס-בײַלער**

מן פון זונקסטנברג אהן זיירטנברג קאנטנברג
מן מאכטן אה קליננס אומונטן.

(3) פשׁרְטוּןִוָּטַע אֶזְנָחָלָם - בְּכָעָר ווַיְמַפֵּר פְּלֹקָתָם אֲזִין דַי פְּעַרְאָדְעָנוּג 8
בְּצָעָן אַזְׂקֵד זַיְן פְּאָבְרִיקָאנְטָעַן פָּן שְׁרַטְעָר בְּזַי אָז דַי פְּלִיסְטָן צַו פִּיהָרָעַן הַאֲגָחָלָם - בְּפִינְז
פְּטָלָר קַאֲמָעָנְדָרְיוּן פְּאַמְּנָעַט אַוְנְשָׁלִיסְלִין.
(4) אַלְעַג אַוְנְבָּנְגָעַנְעַט שְׁמָמְנָעַן פָּוּן הַאֲנְדָּרְעַל אָוּן פְּאָבָּי שְׁאָעָטָם אַפְּ רַעַם אַבְּהָאָא אַוְוָה הַעֲכָר פָּוּן 100
אַצְּגָעַ, וְאָם וְזַיְעַר אַוְמָחָאָעַץ אַפְּ וְאַהֲרָר בְּעַמְּדָעָפְטָעַ
וְעַנְדָּר וְאַמְּטָעַם אֶזְן דָּאָס וְוַעַט נִישָׁאָט אַמְּפָלְעָעַשְׁ
בְּזָוּן בְּעַמְּרָאָכְטָעַן דָּעַם רַעֲקוּשָׁס פָּוּן סְוּהָר. ר
רַעַם פָּוּן 100,000 וְלַי, אַתְּנָאָמְנָעַרְשִׁיר, וְאָם פְּאָל
פְּשָׁרְאָהָדָנוּגָן וְוַעַט אַגְּנִיבָעָן. פְּשָׁרְעָגָעָנְמָלָט
אַמְּפָלְעָעַרְעַט פְּאַמְּנָעַט מְעוֹן זָהָם.
אַזְׂוִישָׁעַן דָּעַר נִיעַר פְּעַרְאָדְעָנוּג, וְאָם וְוַעַט
אַזְׂוִישָׁעַן, דָּעַר אַזְׂוִישָׁעַן, וְאָם זָוַעַט גְּלִיזָאָז
פְּגָדִים אָזְן דָּעַר פְּעַרְאָהָדָנוּג, וְאָם פְּעַרְשִׁילְבִּיבְּ קְרָאָפְטָעַ.
אַזְׂמָצָא, אָזְן פְּנִידָהָצָא אַזְׂמָוּפְלָל אַוְנְטָרְשִׁיר.

איינשטיין כוחה
 איין דער קאָאַ פֿרֶאַסְיּוֹרֶעֶץ בעוועגונג לייענצען
 דער קאָאַ פֿרֶאַסְיּוֹרֶעֶץ זענצען געיזען קאָאַ דער זָד
 שעדר קאָאַפְּרֶאַצְיּוּן וויעַר שׂוֹזֶרֶךְ. דער קידזִים,
 דער צוֹחָאנֶן אוֹ פֿיהָרָעָן בְּיכָאָר וּוְעָרָת רַשְׁמָוֹת
 וְהַנְּזִילָהָם - בְּכָשָׂר.

שטעמאלק פערבייטשטוטרט. גאנז האט גוועליג עוזומ אונז זונז זונז שפער גאנז.
לוות דער נוישר פעראוידענונג ואעלען טוואטן פיה. אט אגונגעניריען אויזיך די זונזיש קאפאפעראציע.
דען האנדעלס - ביכער באלאענרכע סאטמאָדריעס סוחה. גאנדליךען צוּן דער איזיבערקלאלך. גאנדליךער קאפאפער
רַבְמַן אַנְדִּוּסְטֶרְדִּישְׁקָה:
עטיניצייז האבען פערליירען די מעגלבלקיקיט בעז
(1) אלעט האנדעלס - אונטערתעחמאָונען פון עריש
טער אַטְמַנְגָּרָה;
(2) אלעט האנעהלטס - אונטערתעחמאָונען פון צוֹווֹיָה
טער אַטְמַנְגָּרָה, ווֹו אַוְידָאַלְלָה, ווֹואָם האבען עַדְסְטַעַן
רוֹצְיאָע - אונטערתעחמאָונען, קאַמִּיסְיָאנְגְּנָעָן, הַאַנְדָּעָלָס
אונטערוֹשָׁן, ווֹואָם האבען צוֹוִיטָעָן קַאַנְעָנָאָרָעָה פָּאָ

**רוואס עבטהאלטען די נײַ-פֿראַיעָכְטִירְטֵע גַּעַזְעַצָּא
וּרְעַבְעַז טְשַׁעַׁקְעַזְיָא אָנוֹ וּרְעַקְסְּלַעְזָן**

מיינע גלייך צו רעלאיידערן.
דאס גיעזע ערלוייטט אַפְּבָּעָא אֹיסְצָוּשָׁטָעַלְעַן
פֿאָקָעָן אִינְבָּלְאָקָא.
וַיַּסְמֵר עַרְלְוִיְּבָשׂ דָּאָס גַּעֲזָעָק אֹיסְצָוּשָׁטָעַלְעַן
פֿאָקָעָן אַזְּיכָא אָזְּמָלְעָנְדִּישׁע וְאַלְעַטָּע.
טַשְׁקָעָן זַעַט מַעַן קַאנְעָן אֹיסְצָוּשָׁטָעַלְעַן נָאָר
בְּעַנְגָּן אָן אַזְּיפָּה פְּ. ק. א. מַעַן זַעַט נִישְׁמָע
אֹיסְצָוּשָׁטָעַלְעַן טַשְׁקָעָן. יְוֻלְּכָע פְּרִיוֹאָצָע
מַעַס וְאַלְעַן אֹיסְצָאָהָלָעָן. דָּאָס וַעַט נִישְׁטָן אַנְ-
קַעַט וְעַרְעַן אֶלְטָשָׁע. נִישְׁטָבָעַלְעַן וְעַלְעַן פְּרָאַעָטָטְרִירַט
עַן. מַעַן וַעַט קַאנְעָן שִׁירְיָרָן טַשְׁקָעָן. בֵּין אַיצָּט

אין ניימט געוץן זועגן וועקסעלען אוון תשע-
קען אוין פערהאן איזיביגע ענדערינג זועגן
תשעקען.
מען זועט נישט טארען אויסטעטלען. קיון תשע-
קען אוין שפערערידיגע דאטעס. די טשעקען אויף
זפערערידיגע דאטעס זעלען זיין צהלהבּאָז ואַארט.
דאָס הייסט. אָזיב פֿמִיצְעָר האָס אַטשעָק פֿון אָ
פֿלוֹזָאַן, מֵיָּס אַדְאָצָאָן אויף 20 טַבָּרָם. זועט
עַזְעַן זָאָקָרֶט פֿאָרְשָׁטְעָלָעַן דַעַם תְּשַׁעַק אַין פֿ.
ק. א. אַדְעָר אַין דַעַר באָנָק אוון מַעַן זָוַעַט דַעַם תְּשַׁעַק
בָּאלְד אַוְיסְצָהָלָעַן. די באָנָק אוון פֿ. ק. א. וּוּעַט
בָּכְלָל זַיְן נִישְׁט רַעֲכַנְגָּעַן מִיט דַעַר דַעַט אַוְיָזָן
טַבְּעָק. אוון וּוּעַט יַעֲדָעַן פֿאָרְגָּעָשְׁטָלָעַן תְּשַׁעַק אַבָּן
פֿערְאָמְזִיּוֹן, דַעַר צְוּוֹתְּפֿרְ-צְלִיבְּ דַעַט אַפְּשָׁטָ-
הַזְּנָן אַין דַעַר קוּרְטִיסְטָטָרְ צִיְּחָטְ דַי הַלְּחָ, וּלְלָכְ-
דִזְמָנָה מַטְיָה אַ בְּדִיטִיעָר הַאנְד אַין דַי פֿרָאַסְפָּרְעִיטִי-
לְטַצְּקָן גַּפְּלָבָעָן גַּזְיָאָרָעָן דַוְרָן דַעַר "פֿאַנְדִּישָׁן".
יעַן מִיר זָעַלְעָן גַּעַוְעָן מִיט עַטְלִיכְעָ אַהֲרָ-
דרִיךְ אַין דַעַר פֿרָאַזְיָנָז, אַין שְׁטַעַטְלָעָר, וּאוּרְ דִי
דִּישְׁטָעָ קָאָפְּעָרָצְטִיוֹעָן זָעַנְעָן גַּעַוְעָן צְוּמָאָל דַעַר
טַאָלָאַן פֿון שְׁטָמָטָם. אַין יוּעַן מִיר זָעַנְעָן דַעַרְנָאָן
פֿערְדָּעָר גַּעַקְעָמָן אַהֲרָן, האָבָעָן מִיר גַּעַזְעָהָעָן, אַנוּ
וְאַסְטָאָלָעָן קָאָפְּעָרָצְטִיוֹז, וְאַסְטָאָלָעָן מִיט הַגְּנָדְעָרְטָעָר
טַאָלְדִּיכְעָר מִיט הַגְּנָדְעָרְטָעָר טַזְיוֹעָנוֹטָעָר וְלָאָטָעָס
מוֹזָאָצְקָאָפְּטָמָאָל, אַיְזָן כְּפָמָעַט גַּאֲרָנִישָׁט גַּעַבְּלִיבְּעָן,
וְאַסְטָאָלָעָן זָהָעָן בּוֹלְטָן אַרְזִיס דַעַם חַוְּרָבָן, וְאַסְטָאָלָעָן
אַטְאָגְגָעָמָאָט דַאָס אַפְּשָׁטָלָעָן דַי אַרְבָּפִיטִי פֿון

לאדווער האנדעלס-האמער טוילט מיט

עלספֿאַרטּו-מענְלִיכְהִימָּנוּ

שפֿנדּרּען עַקְסְּפֿאַרטּ-טְּרָכְּנוֹזְקְצִיעָסּ פָּן וְאַלְעֲנָעּ
רְרוֹהּ קִין מִיטֶּלֶעֶםְרִיקָאּ וּוּי : קָסְטָאַרִיקָאּ,
עַטְמָאֵל אָגּוּן קָאַלְוּמְבִּיאּ, וְעוֹלְכָעּ וְעַנְעָנּ לְעַצְמָעּוּ
שְׁלָאַסְעָן גְּעוֹוָאַרְצָן דָּרָעּ לְאַרוּרּ אִינְדוּסְטְּרִיאּ. * * *

לוּסְטָן דִּי אִינְגְּאַרְמָאַצְיָעּ פָּן דָּרָעּ לְאַדוּרּ
דְּצָלָסּ-קָאַמְעָרּ, וּוּוִוּזּ דִּי אַדוּרּ אִינְדוּסְטְּרִיאּ
דָּרָעּ לְעַצְטָרּ צִיְּתָן אַרְוֹזָסּ בְּעַדְיְּתְּעַדְעָרּ קָאַרְטָ
צִוְּפָאַסְעָן אִיהָרּ פְּרָאַדְוּקְצִיעּ צַיְּדִ גַּעַץ
יְבָעָן פָּנְשְׁרִידְעָנָעּ עַקְזָאַטְּשִׁיעּ מְעָרָקּ, אַיִן
גְּמַיגְעָן : אַחֲרָ קָעָן מַעַן בְּעַמְפְּרָקָעּ אַנְיָאוּקְלַעְבּוּגָגּ
עַקְסְּפֿאַרטּ פָּן זִיגְאַבְּיַעַטְּ-טִיכְעָרּ, וְעוֹלְכָעּ גַּעַטְעַלְעָעּ
נְעַגְּרָסּ אַיִן אַפְּרִיקָאּ, דָּרָעּ דָּזְוִיגְעָרּ עַקְסְּפֿאַרטּ

**אַיִסְעָר אֶרְדָּעֵנְטָלִיכָּע אַלְגָּעָמִינָּע פָּעָרוֹאַמְּלוֹ
פָּוּ דִּי יְוִדִּישָׁע דְּרוֹיכָעָרִי-בְּזִוְצָעָר**

אין מושך פון דער ליעטנער וואך איז אוינַ
הווערטען אונַ די וויהצען פון די לאָזֶרְדֶּרְ הַדָּקָמָדָגִי
יעצֶר אַ כְּרוֹסֶעֶן צְרוֹדָעָרָגֶן אַזְּלִיבְּ דָעַ אָוְנְסָלָאַ
לְּפָגָע וְּוַלְכָעַ נְּעַמֵּן הַאֲטָאָט אַדוֹיְסָגָעָהָעָן אַ כְּלָלָ
וְּוָאָסָם אַוְּ פְּרָבָוֹנְדָעָן מִוְּתָדָעַ וְּוַיְמָעָרְגָעַ
שְׁאַפְּגָעַ אַנְטָעַ אַזְּנָצָוֹנָעָעַ אַ שְׁטָפָלָגָן וְּ
דָאַוְיָגָעַ עַנְיָןַ, אַזְּ וְּוַלְכָעַ יְשָׁחָרְ מְוַתְּנָאַרְ אַ
זְּוַלְדִּיךְ פְּעַמְּנָתְנָעָרְסָמָטָן.

טויוינד זלאטס, אַזְיסְטוּנְדִיגְ ווַיְיטָרְדִיגְ גַע גַע-
וַיְקְלוֹגְסְ-טַעַנְדֶעֲגָעָן. * * *

די לאדווער האנדעלס קאמער האט געוונדעט
אַסְפָּצִיכְלָעְ אַזְמָעְרְקָוְמָקְרִים אַזְיְזָךְ דָעֵר מַעַד-
ליַכְקִיְתְּ פָנָן פָּרְקוּיְפָעָן טַעַקְסְטִילְסְחָוְרוֹת קִין
עֲגַבְלִישָׁ-אַינְדִּיעָן, אַין יָאָהָר 1934 אַין פָנָן לְאָנוֹ-
קִין, עֲגַבְלִישָׁ-אַינְדִּיעָן אַרְזִיגָעָה-הָרָת גַעַוָּרָעָן סְחוֹ-
רוֹת פָאָר 20 טַוְיְוָעָד זְלָאָטָס אַין יָאָהָר 1935 פָאָר
זְהַעַרְתָּם דִי קִינוֹה, זְעַנְעַן מִיר אַרְיִינְגְּבָקְמָעָן אַין
אַטְמָעָל אַין דָאָן צִי אַסְזָוָה אַין אַמְמָעָטָם דָאָס
לְלִבְגִּיעַ, אַין קָנְדָעְטִיסְטִוָּעָגָעָן הָאָט מַעַן
אַדְבוֹישָׁט גַעַקָּאנְט אַזְיְקָטָן, עַט אַין נִישְׁתְּ גַע -
עַן זָאָס פְּאַרְשְׁטַעְנְדֶעְגָּנִישִׁ, אַזְעָרָי אַקְשָׁר הָאָט זִיךְ

א. עץ חאנדערט זיך נישט יוועגן גראיסעס סג-
ב. צויליג רעם זאנגען זוחק האט זון סקט דער
כזען פערוואטטונגס - זיצונג בעשעטהוינט מוט דער
כישט האבען קוין טענות, דאס זוי האבען זונ-
וואטס וועגען דער ערנטטען פון דער לאַס

דו פערוואלטונג בעשלאלטען צו בעובקען די ערעדער זיען מען זאל צוניגו-זומאלען די קראַפֿרְעָטְעָן. זאָס זענצען ערטיילט בעוואָרערן דורך אַפְּבָּעָד עַזְּקָאַפְּפָעָרָטִי זיען די אַנדְרָעָד, שׂוֹאַבְּכְּרָעָ אַיְבָּס הַצְּלִיטָס. זוֹאֶלְט דאָס אוֹיסְגַּמְלָאָכָּט צַעֲנְדְּלִיגָּעָר אַפְּשָׁר הַגְּנָדְרִיעָטָר טַוְיְוָעָטָר זְלָאָטָעָם.

מֵר זענצען גַּקְוָמָעָן צַו די אַגְּנָדְרָוְעָנָעָ בְּעַנְקָ צַי אַנְדְּרָעָ אַיְן זַי אַזְּיָּגְעָלְקָלְעָהָרָת, אַיְן אַיְן גַּד רַאיָּאָן גַּעֲפִינְגָּן זַיְד אַזְּוִיכְּלָ אַיְן אַזְּוִיכְּלָקָ. יוֹלְכָּעָן קַאנְגָּן דַּעֲהָאָלְטָעָן וּוְעָרָעָן בְּיָם לְעָזָק, אַזְּיָּבָּעָס זַיְד זַיְגְּעָבָּעָן זַיְגְּעָבָּעָן זַיְגְּעָבָּעָן אַפְּרָעִיט אַפְּרָעִיט זְלָאָטָעָם. מֵרְ הַאָבָּעָן זַיְ אַזְּיָּקָ-

סידארקען אויזר נאטירט וווערטן די לענטע בע-
לומען וועלכע האבען געלילט, און דאס צוריק-
זיטיבען דעם קאנטעראטיוו איז א לעבענסנויט
ענדיגקייט, געדוכט, און אויב זוי וועלען דאס
שט טון, ווועט מוזען קומען, "אנדרישן". א. א. ז.
אין די לענטע חדשים, וווען מיר קומען איצטער
און די זעלביבע שטטלער, געהגען מיר גאר א
יעש שפראך. די זעלביבע מענשען, וואס האבען
דרשת נישט לאנג אונז געזאגט וועגן דער אימ-
עבליכקייטס קון זאמלען אקלילו א. גראשען אין טאט
הן קון אויזעלעבן די באנק, הויבען און איט
בנירען נישט מיט קיון געלד און קיון פנדערער
קוואל האבען מיר אויזה נישט. מען האט אונגעהייען
קלערען וועגן שאפקען א ניעץ צענרטאל-באנק.
מען האט אונגעהייען קלערען וועגן שאפקען אַנ-
דעראָן קראָעט-מעגליכקייטען. אבער דאס אלץ איז
א זאן. וועלכע ווועט אַנְשֶׁר צוֹשָׁנָאָן קומען שפער
אוו זאַצֵּם דארה שבעל בענאנדצלט וווערטן. זאנז

עלטראט קייז פאלטטען

די לאיזוער האנדזער קאַטער קאָטער האַפּען
קְוִמּוֹן אֲנָגְנֶרְאָגָע זְוַעַגְעָן צְוַשְׁתְּלָעָן פֵּאָה
כִּינְעָן: לְיִגְּנוּעַ סְקוּיִיטָן-אַנְצְּגָעָן גְּרוֹגְנְאָסְטָן
ברְּזִינְעָן מִיט אַוִיטָּמָאַטִּישׁ עַקְרְשָׁלְזְטָן.
שְׂטְּרִיךְ אָזָן שְׁפָגָאָטָן, טְרוֹזְקָעָן זָוָאָרְשָׁטָן
ליַּכְעָן מִינְבָּם קָאנְסְּבָּרְדְּוּעָן, דֵּי וּלְעָכָבָן עַזְּנָעָן
טְּרָעָסְרִיטָן אָזָן דֵּי דָּזָאָגָע לִיְּטָעְבָּגְגָעָן דָּאָזָעָן
סְּהָלָהָן אַנְגְּלָנְדָן, אָזָן מִידָּר הַאַפּּעָן
שְׁטָפְּטָלְעָר, אָזָן מִידָּר הַאַפּּעָן
שְׁטָרְקָעְרָע קָאָפְּטָעָאָטָיְיָוָן
עַרְגְּזָאָגְזָאָרְפָּעָן דֵּי לְאַסְטָן נִישָׁת נְאָרָה קָוָן עַרְטִילָעָן
יִסְקָאָטָן-אַקְרָזְדִּיטָּעָן, נָאָר אוֹיְיךְ קָוָן אַיְנָטָעָן
סְּרִירָעָן זִין אָזָן מִיטְהָעָלְקָעָן דֵּי קְלָעְנָעָר בְּעֵנֶק
שְׁפָרְזָאָמְלְזָגְגָעָן אָזָן רַעְעָרָאָטָעָן. דָּעָר רְוָה
אָזְמָעְטוּם גַּעֲגָנוּעָן אַגְּהָעָרְגָּעָן אַפְּקָלָאָגָן.
אָגָּזָן דָּאָס מִיט שְׁלִידָאָרְזָס, זָוִיל מִידָּר גְּלוּיָּה

ויס. איזו... ונען מיר בעוקממען... למשל, צו דער פאלקס-באנק אין פיננס און פערלאונט הילפּ פָאַר דעם פֿריההער דערמאָנטען קאָפּעראטיטו אַין ל. אַין נאָה פָאַר אַין שְׁמָטָם, געקּומען צו דער גָּראָנטיע-
בָּאנְק אַין קָראָקָא אַין פֿערלאֹנְגָּס הִילְפּ פָאַר דֶּרֶי אַנדְשְׁרָע שְׁמַעַת, דְּאָסּוּלְבִּיגְעַז צו די קָאָפּערָאַטִּיּוֹת
בענְק אַין סְטוּרִי, זְוּנוּסְקָאַ-זְוּלְיאַ אַין לאָדוֹ אַין פֿערלאֹנְגָּס הִילְפּ פָאַר די אַרְגּוּמְגָּע שְׁמַעַטְלָעַן. מיר
מווען צְגַעַבְעַן אַין דָאַס אַוְנְטָרְשְׁטְרִיכְעַן מֵיַּצְרָא
פְּלוּעָר בעֲפַקְידִיְבוֹגָן, אָו די דָאַזְיְיגַע בענְק הַאָבָעַן
וְגַר אַבְגַּרְקָחַן הַאֲרָצָה. אַפְּקָרְזְוּלִיבָג אַזְוִי אַגְּנוּבָּר
אַסְמִינְטְּרָעָן דִּי שְׂמָטָט, דָעַם גַּאנְצָעַן רְאַזְוָן צַו אַ
יעַר אַדְבִּיט.

